

Valtuustoaloite, kansallispuistostatuksen hakemisen selvittämisestä Litokairan soidensuojelualueelle yhdessä Ranuan kunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa, lin Keskustan valtuustoryhmä / vastaus valtuustoaloitteeseen: litokairan soidensuojelualueen kansallispuistostatus

Khall 27.05.2024 § 146

Valmistelija	hallinto- ja talousjohtaja Virpi Kolehmainen
	lin Keskustan valtuustoryhmä on jättänyt 13.5.2024 valtuustoaloitteen: Kansallispuistostatuksen hakemisen selvittämisestä Litokairan soidensuojelualueelle yhdessä Ranuan kunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa
Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen maankäytöstä vastaavalle toimialalle valmisteltavaksi.
Päätös	Hyväksyttiin.

Khall 14.10.2024 § 256

Valmistelija	elinvoimajohtaja Helena Illikainen
	lin keskustan valtuustoryhmä on jättänyt seuraavan valtuustoaloitteen: <i>Valtuustoaloite kansallispuistostatuksen hakemisen selvittämisestä Litokairan soidensuojelualueelle yhdessä Ranuan kunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa.</i> <i>Litokaira on suurin yhtenäinen luonnontilaisena säilynyt suometsäerämaa napapiirin eteläpuoleisessa Euroopassa. Litokairan alue sijaitsee kolmen kunnan alueella. Eteläosat ovat Pohjois-Pohjanmaata, lin kunnan ja Pudasjärven kaupungin aluetta ja pohjoisosa sijaitsee Lapissa, Ranuan kunnan alueella. Litokaira on pääosin luonnonsuojelulailla rauhoitettu ja alue kuuluu soidensuojeluohjelmaan sekä euroopanlaajuiseen Natura 2000 -suojeluohjelmaverkostoon. Litokairan alue on suosittu erämaaretkeilyalue ja mahdollinen kansallispuisto lisäisi alueen arvostusta ja myös matkailullisia mahdollisuuksia alueelle. Esitämme, että lin kunta selvittää yhdessä Ranuan kunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa mahdollisuutta hakea Litokairan soidensuojelualueelle kansallispuistoa.</i>

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Perustetaan kunnan viranhaltijoista muodostuva työryhmä selvittämään aloitteen mukaista asiaa sekä Pudasjärven kaupungin ja Ranuan kunnan halukkuutta yhteiseen selvitystyöhön. Työryhmä muodostetaan yhdyskuntapalveluiden, hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden sekä elinvoima- ja yrityspalveluiden toimialojen henkilöstöstä. Valtuustoa informoidaan selvitystyön tuloksista keväällä 2025.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Manninen Marjukka
------------	---------------------------------

Päätösesitys Kunnanhallitus hyväksyy esitetyn vastauksen ja antaa sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.

Kvalt 28.10.2024 § 79

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Khall 10.11.2025 § 274
125/00.01.03.01/2024

Valmistelija elinvoimajohtaja Helena Illikainen

lin keskustan valtuustoryhmä on jättänyt seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite kansallispuistostatuksen hakemisen selvittämisestä Litokairan soidensuojelualueelle yhdessä Ranuan kunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa.

Litokaira on suurin yhtenäinen luonnontilaisena säilynyt suometsäerämaa napapiirin eteläpuoleisessa Euroopassa. Litokairan alue sijaitsee kolmen kunnan alueella. Eteläosat ovat Pohjois-Pohjanmaata, lin kunnan ja Pudasjärven kaupungin aluetta ja pohjoisosa sijaitsee Lapissa, Ranuan kunnan alueella. Litokaira on pääosin luonnonsuojelulailla rauhoitettu ja alue kuuluu soidensuojeluohjelmaan sekä euroopanlaajuiseen Natura 2000 -suojeluohjelmaverkostoon. Litokairan alue on suosittu erämaaretkeilyalue ja mahdollinen kansallispuisto lisäisi alueen arvostusta ja myös matkailullisia mahdollisuuksia alueelle. Esitämme, että lin kunta selvittää yhdessä Ranuan kunnan ja Pudasjärven kaupungin kanssa mahdollisuutta hakea Litokairan soidensuojelualueelle kansallispuistoa.”

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Valtion omistama Litokaira on laaja, pinta-alaltaan noin 304 km²:n suuruinen, luonnontilaisena säilynyt suometsä- ja soidensuojelualue kolmen kunnan – lin, Ranuan ja Pudasjärven – alueella. Alue kuuluu soidensuojeluohjelmaan ja Natura 2000 -verkostoon, ja sen suoluonto, vanhat metsät ja erämainen tunnelma tekevät siitä valtakunnallisesti merkittävän suojelukohteen. Soiden ja metsien lisäksi alueella on vesistöjä ja kosteikkoja, jotka lisäävät sen luonnon ja lajiston monimuotoisuutta.

Hallitusohjelma (2023–2027) painottaa olemassa olevien suojelualueiden kunnossapitoa ja resurssien kohdentamista merkittävimpiin kohteisiin. Uusien kansallispuistojen perustamista ei ole kielletty, mutta nykyinen taloustilanne ja ohjelman painotukset eivät tue uusien puistohankkeiden käynnistämistä.

lin kunta on käynyt asiasta keskusteluja Ranuan ja Pudasjärven kanssa. Kunnat ovat yhteisesti arvioineet, ettei kansallispuistostatuksen hakeminen ole nykytilanteessa ajankohtaista. Hakuprosessi edellyttäisi laajaa valmistelua, erillistä hanketta ja useita selvityksiä, mukaan lukien alueen lisäarvo, resursointi infrastruktuuriin, matkailupalveluihin ja hoidon järjestämiseen. Lisäksi tarvittaisiin Metsähallituksen ja ympäristöministeriön myönteinen kanta sekä poliittinen tahtotila. Koska valtion ja kuntien resurssit ovat rajalliset ja painopiste on

olemassa olevien kansallispuistojen hoidossa, ei uuden puiston valmistelua ole perusteltua aloittaa.

Kunnat pitävät kuitenkin ajatusta Litokairan kansallispuistosta periaatteellisesti hyvänä ja tulevaisuuden kannalta kiinnostavana. Mikäli valtion linjaukset, luonnonsuojelupolitiikka tai rahoitusmahdollisuudet tulevaisuudessa muuttuvat, kunnat ovat valmiita palaamaan asiaan ja arvioimaan mahdollisuutta uudelleen.

Litokaira säilyy merkittävänä luonto- ja matkailukohteena, jonka arvoja ja kehittämismahdollisuuksia kunnat seuraavat yhteistyössä myös tulevaisuudessa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Manninen Marjukka lin kunta

Päätösesitys Kunnanhallitus hyväksyy esitetyn vastauksen ja antaa sen edelleen kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös Päätösesitys hyväksyttiin.